

Jehovas Vidners hospitalsinformation

Vagttårnsselskabet uddeler død eller liv efter højst dunkle regler og vil lægge pres på hospitalspersonale

Det er ikke god reklame, hver gang et Jehovas Vidne dør af blodmangel. Derfor søger Vagttårnsselskabet at opløde sine holdninger, skriver Cyril Lykkebo-Malka (Foto: Teit Hornbak).

KOMMENTAR

AF CYRIL LYKKEBO-MALKA

En 24-årig kvinde døde på hospitalet 15. oktober, fordi hun, som et Jehovas Vidne, nægtede at modtage blod. I det forløb er der tre vigtige ting, vi bør notere os.

For det første er det *ikke* forbudt for Jehovas Vidner at modtage blod. For det andet er kontaktudvalgets arbejde samt det pres der lægges på patienten langt større end det fremgår af Jørgen Larsens udtalelse i Kristeligt Dagblad 19. oktober. For det tredje vil jeg påpege at sammenligningen med en udstødelse og det at få »en kold skulder som en uartig elev i skolen« er på grænsen til dårlig smag, når man tænker på alle de »uartige elever« som er drevet til selvmord efter udstødelsen.

Lad os tage de tre punkter hver for sig: Den mest almindelige begrundelse for forbudet mod blodtransfusion hentes dels i 1. Mos. 9,3-4, som behandler forbudet mod at spise blod (kosher). Det samme forbud menes at være gentaget i Apostlenes Gerninger.: »Derfor mener jeg, at vi ikke skal skabe vanskeligheder for de hedninger, der vender om til Gud, men skriv til dem, at de skal holde sig fra besmittelse med afguder og fra utugt og fra kød af kvalte dyr og fra blod.« (ApG 15,19)

Ifølge Vagttårnsselskabet tolkes dette derhen, at når nu man ikke må spise blod, må det da også betyde, at man ikke kan få det sprøjtet ind i årerne. Så langt så godt. Men så begynder tingene at ændre sig. I brochuren »Hvordan blod kan redde dit liv (udgivet af Vagttårnsselskabet i 1990) står der:

»Disse vers er ganske vist ikke formuleret i lægesprog, men Jehovas Vidner forstår dem sådan, at de udelukker transfusion af fuldblod, pakkede røde blodlegemer og plasma, såvel som indgift af hvide blodlegemer og blodplader. Deres religiøse overbevisning forbyder dog ikke nødvendigvis, at man bruger albumin, globuliner eller hæmofili præparater: det enkelte Jehovas Vidne afgør selv, om han eller hun kan tage imod disse.«

Allerede her er vi lidt på afveje. Jeg mindes ikke, at have fundet det sted i Bibelen, som tillader Faktor VIII (Hæmofili præparater) og forbyder Plasma. Men jeg søger stadig væk.

Det mest spændende er dog dette: Plasma er forbudt. Det er vi så enige om. Men: Albumin, Immunglobuliner (indeholdt i rhesuspræparater, som ligeledes er tilladt) samt Fibrogener (som indgår i hæmofili produkter) er tilladt. Og disse tre produkter, samt vand, er faktisk 99 procent af blodplasma. Som jo er forbudt!

Faktor VIII, som kan holde et Jehovas Vidne i live, er tilladt. For at holde liv i et menneske som lider af hæmofili ved hjælp af Faktor VIII, behøves der 200.000 portioner blod. Dette er tilladt. Men den halve liter blod der kan redde en fødende mor, et

ulykkesramt barn, eller lignende er forbudt?

Her placerer Vagttårnsselskabet sig meget højere end en vejleder i Guds ånd! Her uddeler død eller liv efter nogle højst dunkle regler.

Disse regler, mener jeg, har rødder i at Vagttårnsselskabet gerne vil opløde sine holdninger. Det er ikke synderlig god reklame, hver gang et Jehovas Vidne dør af blodmangel. Problemet er ganske enkelt, at for mange allerede er døde på den konto indtil nu.

Det er nu klart, at blodforbudet ikke kun hviler på religiøse principper. Det gør det kun i nogle tilfælde (der hvor det er passende). Man kan f.eks. læse i »Når spørgsmålet om blodtransfusion bliver aktuelt« (udgivet af Vagttårnsselskabet), som er del af det undervisningsmateriale der bliver brugt til hospitalsudvalgene:

»(...) men når der opstår lægelige eller juridiske problemer i forbindelse med blodspørgsmålet, må vi kraftigt understrege, at blodtransfusion er forbundet med mange farer for komplikationer, endda med dødsfare. Når sagen fremlægges på denne måde, vinder vi måske større gehør, end hvis vi gør det til spørgsmål om »religionsfrihed« eller om »legeomets ukrænkelighed«, for de sidstnævnte argumenter vil ofte blive opfattet som om vi gerne vil dø.« Jo, jeg kan helt klart se her. Det hele handler udelukkende om tro og bibelske principper!

Dette fører os ganske naturligt til Jørgen Larsens udtalelse om, at målet med Hospitalsinformationen er, at »hjælpe kvinden og lægerne med at finde den bedste behandling (...)«. Det er ikke det, som fremgår af hospitalsinformationens eget materiale, som egentlig mest er

møntet på, hvordan man kan takle diverse situationer i forhold til hospitalets personale.

I et brev fra 6. september 1996 stilet til alle kreds- og områdetilsynsmænd står der bl.a.: »På alle afdelingskontorer vil der i fremtiden være en afdeling der hedder Hospitalsinformation. På vort afdelingskontor vil den blive varetaget af brødrene i tjenestefællesskabet. Rundt om i landet vil udvalgte lægeanlæggende blive ændret, idet der i fremtiden skal lægges særlig vægt på at få kontakt med sygehuse, læger, sygeplejersker, undervisningscentre og offentlige instanser der varetager disse grupperes interesser (...) Tidligere var der blot tale om rådgivning af brødrene, men nu er der tale om kontakt til udenforstående og det ændrer kriterierne for hvem der kan bestride opgaven bedst muligt« (min kursivering).

Meningen er altså ikke blot at hindre, at patienten bliver svag i troen. Men lige så meget den, at lægge pres på personalet. Dette kan underbygges yderligere af følgende, som faktisk viser at Vagttårnsselskabet ikke er interesseret i at yde støtte til dem, som egentlig har behov for det. De svage, dem med dårligt omdømme, bliver *ikke* støttet. Følgende citat er fra samme brochure:

»Status og omdømme i menigheden: Er patienten døbt? Er patienten aktiv i tjenesten? Har vedkommende en ikke-troende ægtefælle? Er der børn? Er patienten et godt eksempel i menigheden?

Har et dårligt omdømme i menigheden: Fortæl de lokale ældste hvorfor kontaktudvalget ikke kan gå ind i sagen, eller kun kan gøre det indirekte.

Har et godt omdømme i menigheden: Gå videre til punkt 7 (Hvad kontaktudvalget skal gøre når der anmodes om hjælp i en nødsituation).«

Jeg vil så gerne stille spørgsmålet en gang til: Er det vigtigt for Vagttårnsselskabet at redde et Jehovas Vidne eller at undgå dårlig omtale? Er hospitalstjenestens arbejde at støtte? I så fald hvem og mod hvad? Er det at have en ikke-troende ægtefælle (f.eks. en katolik) noget som giver godt eller dårligt omdømme?

Hvis målet er at hjælpe patienten, hvorfor er udvalgets arbejde så nærmest det at påvirke sygehuspersonalet? Deriblandt ved at notere deres navn, det de gør, og hvornår de gør det? Hvorfor er det helst de »sikre« vidner, som i så fald får den hjælp? Hvorfor postulerer man at ville overholde et bibelsk princip, når Bibelen er gemt langt væk?

Afslutningsvis påpeges det, at i tilfælde af svaghed fra patientens side, får vedkommende en »kold skulder«. Resultatet kan naturligvis blive udstødelse. Og dét er ikke en kold skulder, men en dødsdom. Her igen, gør Vagttårnsselskabet sig til dommer over liv og død.

Jeg troede at kun Gud, kunne gøre sig til dommer over den slags. Men det ser vitterlig ud til, at jeg har en del bibellæsning til gode.

Cyril Lykkebo-Malka,
psykoanalytiker, Sønderdalen 30,
Odense S